

Söyleşi ("Gün" için özel)

Mahmut Değer - Gün - Paris

1 MAYIS'IN 100. YILI

C.G.T. Genel Yürütme Kurulu Dışilişkiler Sekreteri Johannès Galland :

"GÜNÜMÜZDE POLITIKA YAPMADIGINI İDDIA EDEN SENDIKA HAKIM POLİTİK SINIFIN KUKLASI OLMUŞ DEMEKTİR"

Gün : 1 Mayıs 1986, ünlü Şikago işçi direnişinin 100'üncü yıldönümü oluyor. Gerçi 1 Mayıs'ın işçi günü ve giderek iş bayramı olarak kutlanması 1889'dan itibaren, II'nci Enternasyonal'in aldığı bir kararla başladıysa da, Şikago işçi direnişinin 100'üncü yıldönümü önemli bir günleme olacak. CGT 1 Mayıs 1986 için özel bir etkinlik hazırlıyor mu ?

Galland : CGT bu önemli günlemede özellikle uluslararası dayanışmayı, tüm ~~ülk~~ ülkelerin emekçilerinin enternasyonalist birliğini öne çıkarma kararı aldı. Dünya görüşleri ayrı/olsa bile ~~ayrı~~ tüm sendikal örgütleri birleştirici en önemli olgunun uluslararası dayanışma olduğu saptamasından kalkarak böyle bir karar verdik. Bu yıl dünyanın çeşitli ülkelerinden sendikal liderleri davet ederek, 1 Mayıs yürüyüşünün başında bu liderlerden oluşan uluslararası bir yürüyüş grubu oluşturmak istiyoruz. Bu gruba katılmaları için de, Türkiye'yi temsilen DISK Yürütme Kurulu üyesi sayın Daysal'i ve DISK/Maden-İş Genel Başkanı sayın Karaca'yi davet ettik. Yalnız şu noktayı belirtmek istiyorum hemen ; uluslararası dayanışmadan yalın olarak maddi yardım ya da moral ve politik destek algılanmamalı. ~~Uluslararası~~ dayanışma çok daha karmaşık bir olgudur. Biraz maddi yardım, biraz da moral ve politik destekle yetinmeye çalışan bir sendikal örgüt bu işi kivirtiyor demektir. Çünkü sınıf savaşımının aynı zamanda uluslararası boyutu da vardır. Başka bir deyişle ulusal planda sınıf sendikaciliğine soyunmuş bir sendikal örgüt, sınıf savaşımının uluslararası boyutunu gözardı edemez, etmemelidir bizce. Hükümetlerarası ticari, ~~ve~~ ekonomik ve mali ilişkiler, çokuluslu şirketler bir anda birçok ülke çalışanını birden etkileyebilmektedir. Oyleyse sınıf savaşımını uluslararası planda elele vermeliyiz, eğer etkili olmak istiyorsak...

Gün : Peki, CGT ~~uluslararası~~ uluslararası planda ~~günden~~ hangi konuları öne çıkarıyor ağırlıkla ?

Galland : Soruyu genel bir ~~biçimde~~ biçimde yöneltiyorsanız hemen şu dört noktayı

sıralayabilirim : Avrupa'da işsizlik, 3. Dünya ülkelerinde açlık, Latin Amerika ülkelerinin birikmiş borçları ve günümüzün en yakıcı sorunu dünya barışı.

Gün : Uluslararası planda ~~herkes~~ birbirlerinin yanında görmeye alıştığımız sendikal örgütler arasında, örneğin DSF'na bağlı olanlar arasında, zaman zaman görüş ayrılıkları çıkıyor mu ? Örneğin Latin Amerika ülkeleri...

Galland : Evet, zaten gündemdeki en karmaşık konu da bu. Diğer üç konuda hemen hemen herkes aynı görüşlerde birleşiyor, DSF içinde olsun, olmasın. Latin Amerika konusunda ise sorun daha çok bu ülkelerdeki sendikalarla, ileri sanayi ülkelerindeki sendikalar arasında çıkıyor. Güney Amerikalı sendikacılarda genellikle bu konuda toptancı bir yaklaşım var. Borçlarımızın sorumlusu kapitalist ülkelerdir. Öyleyse faturayı onlar ödesin diyorlar. Diyorlar ama kapitalist ülkelerin kapitalistleriyle işçi sınıfları arasında ayırım yapmıyorlar. Biz böyle bir yaklaşımı kabul etmiyoruz, faturayı ileri kapitalist ülkelerin hâkim sınıflarıyla birlikte işçi sınıfının da ödemesi düşünülemez.

Gün : Son yıllarda "işçi sınıfı" kavramı konusunda yeni yeni görüşler ortaya atılıyor. Bu sınıfın, diğer sınıf ve sosyal katmanlarla içiçe geçtiğini, "sınıf savaşımının" tarihe karıştığını iddia eden "yeni sol" görüşler var.

Galland : Bir takım çevreler bilinçli olarak kavram kargaşası yaratmak istiyorlar. Elbette bilimsel ve teknik ilerleme üretim biçim ve ilişkilerini etkilemiştir, etkilemeye devam ediyor. Sorumlu bir sendikal örgüt bu gelişmeyi gözardı ederse sekterliğe saplanıp gider. Böylece işçi sınıfının değişen yapılanmasına göre örgüt yapımızı sürekli gözden geçirmek durumundayız. Değişen üretim biçim ve ilişkilerine uygun istemler dile getirmeliyiz. Ancak bu sınıf savaşımının tarihe karıştığı anlamına gelmez. Hayır, sosyal sınıfların yapılanmalarında gözlediğimiz değişiklikler, sosyal sınıfların içiçe geçtiği ve ilişkilerin ortadan kalktığı anlamına gelmez. Emegin sömürüsü ortadan kalkmış midir? Tersine, giderek teknik ve bilimsel kadrolar dahil tüm çalışanların çıkarları, işçi sınıfının çıkarlarıyla bütünleşmektedir. Bunun içindir ki, Fransa gibi bir ülkede, son yıllarda sosyal kazanımlara ve sendikal özgürlüklere yönelik saldırılar arttırılmaktadır.

Gün : ~~Fransa'daki durumun bir az farklılık~~ Fransa özelinde ilk gündem maddelerinizi hangi konular oluşturuyor?

Galland : Herşeyden önce bir sendkanın varoluş nedeni işçi ve emekçilerin

günlük ve siradan istemlerini savunmaktır. Bu tür istemler doğrudan doğruya savaşımı ayrı ayrı işkollarında örgütlü sendikalar, hatta daha alt düzeyde işyeri sendikaları yürütürler. Geçtiğimiz yıl gerçekleştirdiğimiz son kongremizde, ilk bakışta önemsiz gibi görünebilecek olan özgün koşullara bile ayrı bir dikkat vermeyi kararlaştırdık. Bu nedenle "ilk gündem maddeleri" tanımınızı şu şekilde değiştireceğim : üzerinde tüm sendikalarımızı harekete geçiren gündem maddeleri. Yani ulusal özellik taşıyanlar. Bunları da kısaca şöyle sıralıyabilirim. Önce sendikal özgürlüklere yönelik baskıların altını çizmek istiyorum. ~~Biraz~~ Yukarıda da değindiğim gibi, Fransa'da son yıllarda sendikal özgürlüklere yönelik saldırılar ciddi boyutlar aldı. Bu durum yasalara, yılların birikimi kalıcılaştırmış kazanımlara ve Fransa'nın da imzacısı olduğu uluslararası kurallara aykırıdır. İkinci olarak işsizlik sorununu ve üçüncü sırada sendikal örgütlerin sorumluluk ve yükümlülüklerine saygıyı belirtebilirim. Tarih şunu kanıtlamıştır : bir ülkede demokrasinin gelişmesinin önemli temellerinden biri, sendikal özgürlüklerin de gelişmesidir. Bu konuyu yalnızca Fransa boyutunda değil, aynı zamanda uluslararası boyutta da ele almak gerekir. Bir ülkede ekonomik durum zora girdiğinde önce sendikal özgürlükler kısıtlanmak istenir. ~~Özellikle sendikaların özgürlükleri~~ ~~gelişmesi~~ Sendikaların toplumsal yükümlülüklerinin olmadığı iddia edilir.

Toplumsal

Gün : ~~Fransızların~~ yükümlülük derken, bir sendikal örgütün toplumsal gelişmelere ilgisiz kalacağını mi belirtmek istiyorsunuz?

Galland : Elbette. Bir ülkede iktidarın aldığı her karar, o ülke emekçilerini yakından ilgilendirir. Alınan kararlar emekçilerin çıkarlarına ters düştüğünde bunlara karşı çıkmak, uygun olduğunda da desteklemek, sendikaların yükümlülüğüdür.

Gün : Bu politik arenada da boy göstermek değil midir ?

Galland : Politika yapmadan sendikaciliğe soyunmak nasıl olur? Bu mümkün değil. Günümüzde politika yapmadığını iddia eden bir sendika hakim politik sınıfın kuklası olmuş demektir. Yani o da politika yapıyor demektir.

Açık söyleyeyim : CGT bir sınıf ve kitle sendikasıdır. Sınıf sendikasıdır çünkü sadece ve sadece emekçilerin çıkarlarını savunmaktadır. Biz bunun için kurulduk. Kitle sendikasıdır çünkü biz tüm çalışanları yani emeğin değerini savunuyoruz. Ancak biz işçi sınıfının politik iktidarını hedeflemiyoruz.

Bu bizim işimiz değil. Biz işçi sınıfının güncel çıkarlarını savunuyoruz.

~~Resmî iktidarın~~ ~~politik iktidarın~~ ~~çıkarması~~ ~~görevi~~ ~~değildir~~ ~~çünkü~~ ~~sendikaların~~ ~~politik iktidarı~~ ~~değildir~~

Politik arenada söz sahibi olmak demek illâ da iktidar alternatifi olmak demek değildir. Toplumsal her olgunun politik bir içeriği vardır. Politik

olmakla, politika yapmak farklıdır. Oyle politika yapmadığı iddia edilen, partilerüstü gibi tanımlamalarla lanse edilmeğe çalışan sendikalar sanki politika yapmıyorlar mı? Hakim sınıfın politik iktidarının güdümünde gittikleri için, böyle gösterilmeğe çalışılıyor. Biz hakim sınıfın çıkarlarına karşı çıktığımız için şimşekleri üzerimizde topluyoruz. Aradaki fark sadece budur.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ
TÜSTAV